

Apre Yon Dyagnostik Kansè nan Lestomak

Kansè nan lestomak se yon tip kansè ki kòmanse nan lestomak. Lestomak ou nan zòn vant la e se la manje an ale apre ou fin vale li. Lestomak la dijere manje, absòbe eleman nitritif, epi li voye rès dechè yo nan kolon an (entesten). Si yo te di w gen kansè nan lestomak, ou te pwobableman deja fè egzamen, radyografi ak eskanè, epi yon byopsi (yon tès ki pran kék tisi pou verifye prezans kansè). Gen lòt tès ki te ka fèt sou selil kansè yo pou verifye kék pwoteyin ak chanjman jèn ke yo rele byomakè. Ou te ka fèt lòt pwosedi tou pou w konnen si kansè a te pwopaje. Tès sa yo ede doktè w konnen ki tip kansè nan lestomak ou genyen, ki stad li ye, ak ki tretman ki ta ka ede.

Tretman pou kansè nan lestomak

Tretman w pral depann de tip ak stad kansè nan lestomak lan. Opsyon tretman w yo pral depann tou de rezulta tès sou selil kansè yo, sante w, ak preferans pèsonèl ou yo.

Chiriji se souvan yon pati nan tretman kansè lestomak. Ou ka oswa ka pa fè chiriji tou depann de gwochè kansè a ak ki kote li ye nan lestomak la. Li ka fèt pou retire kansè a ak yon pati oswa tout lestomak la. Sa rele gastrektomi. Yo ka retire ganglion lenfatik yo tou.

Si kansè a pa ka retire, chiriji ka fèt pou ede anpeche oswa soulaje sentòm yo.

Lòt tretman pou kansè nan lestomak ka gen ladan medikaman tankou chimyoterapi, radyasyon, terapi medikaman sible, oswa iminoterapi. Souvan, plis pase yon tip tretman nesesè. Plizyè tretman ka itilize pou ede anpeche oswa soulaje sentòm kansè lestomak. Pafwa, yo bay yo ansanm ak lòt tretman. Doktè w pral ede w deside ki tretman ki pi bon pou ou.

Asire w ke w mande:

- Ki tip kansè lestomak mwen genyen?
- Ki kote kansè an ye nan lestomak mwen?
- Ki stad kansè lestomak lan ye, e kisa sa vle di?
- Èske m ap bezwen plis tès?
- Ki tretman ou panse ki pi bon pou mwen?
- Ki objektif tretman an?
- Èske tretman an ap enkli chiriji? Èske yo ka retire tout timè a?
- Èske yo dwe retire lestomak mwen? Si wi, konbyen?
- Èske m ap kapab manje nòmalman apre chiriji an? Si se pa sa, ki sa ki ka fèt pou ede mwen?
- Èske m ap bezwen lòt tip tretman tou?

A kisa pou m atann mwen anvan ak pandan tretman an

Ekip swen kansè w la pral eksplike w plan tretman w lan. Ekip sa a ka gen ladan diferan doktè, enfimyè, ak lòt pwofesyonèl swen sante, tou depann de tip tretman ou bezwen an. Pa egzanp, si ou bezwen chiriji, ekip swen w lan pral di w ki pati nan lestomak ou ki pral retire, a kisa pou atann ou apre chiriji, ak si fason ou manje ka chanje. Si w bezwen lòt tip tretman, ekip swen kansè w la pral eksplike w kijan yo bay li, ede w prepare pou li, swiv kijan w ye, epi ede w ak nenpòt efè segondè. Ou ka gen pou fè tou analiz san, eskanè, oswa lòt tès nan sèten moman pou verifye efikasite tretman w lan.

Se pa tout moun k ap fè tretman pou kansè nan lestomak ki pral gen menm efè segondè yo. Pa egzanp, yon moun ka fè yon chiriji pou retire kansè a. Efè segondè chimyoterapi yo diferan de efè segondè chimyoterapi, radyasyon, terapi medikaman sible. Epi moun kap resevwa menm tretman yo ka gen efè segondè diferan.

Kansè nan lestomak (ak tretman li yo) ka souvan mennen nan pwoblèm pou manje ak jwenn ase eleman nitritif. Gen kèk moun ki ka bezwen yon tib alimantasyon. Yon tib ka nesesè pou yon ti tan oswa pou yon tan long.

Asire w ke w mande:

- Ki efè segondè mwen ka genyen, e ki sa mwen ka fè pou m evite yo?
- Kijan n ap fè konnen si tretman mache?
- Konbyen fwa m pral resevwa tretman? Konbyen tan li pral dire?
- Ki kote m prale pou m jwenn tretman? Èske m ap ka kondwi pou kont mwen?
- Èske m ap kapab kontinye fè aktivite m konn fè yo, tankou travay ak egzèsis?
- Si mwen bezwen yon tib alimantasyon, konbyen tan mwen pral bezwen li?
- Èske gen yon tip rejim alimantè mwen ta dwe swiv?
- Èske gen nenpòt esè klinik ki ta ka bon pou mwen?

A kisa pou m atann mwen apre tretman an

Apre tretman, mande doktè kansè w yon rezime tretman ak yon plan swivi. Yo rele sa yon plan swen sivi. Doktè kansè w pral travay avèk medsen fanmi w oswa medsen tretan w pou ede jere efè segondè tretman an epi kontwole sante jeneral ou. Ou pral fè tès regilye pou verifye si kansè w lan retounen oswa si yon nouvo kansè kòmanse nan yon lòt pati nan kò w.

Ou ka fè fas ak chanjman nan kò w apre tretman. Chiriji ak lòt tretman ka chanje fason lestomak ou fonksyone. Sa ka chanje sa w manje ak bwè epi fason ou fè sa. Asire w ke w mande doktè w a kisa pou atann ou epi fè li konnen si w gen nenpòt pwoblèm.

Moun ki te gen kansè nan lestomak yo a risk pou yo genyen li ankò oswa fè lòt tip kansè. Menm lè w santi w byen apre ou fin konplete tretman, li enpòtan pou mande ekip swen kansè w lan enfòmasyon sou yon kalandriye regilye pou verifye si kansè nan lestomak ou an retounen.

Pou kèk moun, kansè a ka pa disparèt konplètman. Yo ka kontinye resevwa tretman, epi tès yo pral toujou nesesè pou verifye efikasite li.

Asire w ke w mande:

- Ki kote mwen ka jwenn yon kopi rezime tretman mwen an ak yon plan swivi?
- Konbyen fwa map gen pou m wè ekip swen kansè mwen an?
- Kilè ak kijan mwen ta dwe kontakte yo?
- Èske m ap bezwen fè tès pou m wè si kansè m nan retounen, oswa pou m verifye si gen pwoblèm nan tretman m ap pran an?
- Èske mwen bezwen yon rejim espesyal apre tretman an?
- Èske m ap bezwen fè tès depistaj, tankou yon mamogram oswa kolonoskopi, pou dekouvrir lòt kansè byen bonè?
- Èske gen efè segondè ki rive an reta oswa alontèm ke m ta dwe siveye?
- Ki kote mwen ka jwenn dosye medikal mwen an apre tretman?

Rete an sante

Asire w ke ou di doktè w oswa ekip swen kansè a si nenpòt efè segondè tretman pa ale oswa si ou gen nenpòt nouvo sentòm.

Gen bagay ou ka fè pou w rete an sante pandan ak apre tretman an. Pa fimen epi pa bwè alkòl se fason pou ede diminye risk pou kansè lestomak ou an pa vin pi mal oswa retounen. Anpil moun ki gen kansè nan lestomak gen pwoblèm pou manje ak absòbe aliman pou tout rès lavi yo. Ou ka bezwen swiv yon rejim espesyal oswa gen yon tib alimantasyon. Ou ka travay avèk ekip swen sante w pou konnen ki pi bon fason pou jwenn eleman nitritif ou bezwen yo. Lè w genyen epi kenbe yon gwosè nòmal, manje byen, rete aktif, sa ka ede w rete an sante epi redwi risk pou w fè lòt kansè.

Kèk kondisyon ki ogmante risk yon moun genyen pou l gen kansè nan lestomak ka ereditè. Pafwa tès jenetik ka fèt pou konnen si ou gen yon tip ki ka eriditè. Pale ak ekip swen kansè w pou chèche konnen si tès jenetik bon pou ou.

Pou plis enfòmasyon ak sipò, vizite sit Entènèt Sosyete Kansè Ameriken (American Cancer Society) nan cancer.org/haitiancreole oswa rele nou nan **1-800-227-2345**. Nou la lè w bezwen nou.

Jere emosyon w yo

Lè w gen kansè nan lestomak sa ka fè w santi w pè, tris oswa strese. Li nòmal pou w santi emosyon sa yo, e gen fason pou ede w fè fas ak yo.

- Pa eseye jere emosyon w yo pou kont ou. Pale de yo, kèlkeswa sa yo ye.
- Li NÒMAL pou santi w tris oswa deprime detanzantan, men fè ekip swen kansè w la konnen si w santi emosyon sa yo pandan plis pase kèk jou.
- Si doktè w di sa nòmal, kontinye fè bagay ou renmen tankou pase tan deyò, ale nan yon sinema oswa evènman espòtif, oswa ale nan dine.
- Jwenn èd nan aktivite tankou fè manje ak netwaye.

Ou ka kontakte zanmi, fanmi, oswa lidè reliye oswa gwoup. Konsèy kapab ede tou. Gen kèk moun ki twouve sa itil pou pale ak lòt moun ki te pase pa memm eprèv yo. Yon gwoup sipò ka ofri sa. Di ekip swen kansè w lan kijan ou santi w. Yo ka ede w jwenn bon sipò.

